

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-**244**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

17.09.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 07.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1910390 sayılı yazınız.
b) 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1913354 sayılı yazınız.
c) 18.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1920057 sayılı yazınız.

7/47380

7/47635

7/47770

7/47773-47775

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c)'de kayıtlı yazılarla iletilen Osmaniye Milletvekili Asu KAYA'nın 7/47380, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/47635, 7/47770, 7/47773 ve 7/47774 ile Samsun Milletvekili Mehmet KARAMAN'ın 7/47775 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf PEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (280 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47775

SAMSUN MİLLETVEKİLİ MEHMET KARAMAN'IN 7/47775 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 60770 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı (3 Sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-60770
Konu : Soru Önergeleri-7/47775

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : 18.08.2026 tarihli ve E-32661919-610-166527670 sayılı yazınız.

Samsun Milletvekili Mehmet KARAMAN tarafından verilen 7/47775 esas sayılı Soru Önergisi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup ilgili soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek: 7/47775 Esas Sayılı Soru Önergelerinin Cevabı (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 69AC29CF-4033-4F9F-8396-BD6E65C17B26

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aslıhan ERDOĞAN
Uzman

7/47775 Esas Sayılı Soru Önergesi Cevabı

1. Yapılan düzenleme Anayasa'nın 2'nci maddesindeki hukuk devleti, hukuki güvenlik ve meşru beklenti ilkelerine aykırılık teşkil etmemektedir. Hukuk kurallarının zaman bakımından uygulanmasında temel ilke normların yürürlüğe girdiği andan itibaren derhal uygulanmasıdır. Öğrencilerin kayıt yaptırdıkları tarihteki koşullar "öğrenim koşulları" olup, mezuniyet sonrası tesis edilecek olan "denklik başvuru koşulları" başvuru tarihinde yürürlükte olan güncel mevzuata tabidir. Henüz denklik başvurusunda bulunmamış kişilerin tamamlanmış bir hukuki durumu veya korunmaya değer kazanılmış bir hakkı bulunmadığından meşru beklentinin zedelenmesi söz konusu değildir. Ayrıca Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği geçici 3'üncü maddesi ile 20.10.2023 tarihinden önce denklik başvurusu yapan ilgililerin hakları saklı tutularak hukuki güvenlik ilkesi gözetilmiştir.

2. Yabancı dil belgesi talebinin geriye dönük değil "derhal uygulanabilirlik" ve "üstün kamu yararı" ilkelerine dayanan meşru gerekçeleri bulunmaktadır. Türkiye Lizbon Sözleşmesi'ne taraf devletlerden biri konumunda olup Anayasa'nın 90'ıncı maddesinin beşinci fıkrasında usulüne uygun bir şekilde yürürlüğe girmiş milletlerarası antlaşmaların kanun hükmünde olduğu ifade edilmiştir. Bu itibarla Lizbon Tanıma Sözleşmesi ve 2547 sayılı Kanun hükümleri gereğince Kurulumuzun adaylardan öğrenim dilinde yeterlilik belgesi talep etme yetkisi mevcuttur. Yabancı dilde eğitim verilen bir yükseköğretim programını tamamlayan adayın o dili asgari düzeyde biliyor olması hayatın olağan akışının ve eğitimin doğasının bir gereğidir. Dil şartı getirilmesi yeni ve ağırlaştırılmış bir külfet doğurmamakta; adayın zaten sahip olması gereken asgari dil becerisini maddi olarak ispatlamasını amaçlamaktadır. Yetkin olunmayan bir dilde görülen eğitimin mesleki kazanımları sağlamayacağı açık olup, inceleme usulüne dair dil belgesi şartı kamu yararı ve denklik standartlarının korunması amacıyla yürürlük tarihinden sonraki tüm başvurularda derhal uygulanmaktadır.

3. Seviye Tespit Sınavı (STS) ile Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMGS) hukuki mahiyet ve amaçları bakımından birbirinden tamamen farklı olup mükerrer ölçüm oluşturmamaktadır. Seviye ve Yeterlilik Belirleme Sistemleri (SYBS) işlemleri arasında yer alan Seviye Tespit Sınavı, Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 7'nci maddesinin beşinci fıkrası ve 11'nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yurt dışındaki bir yükseköğretim programının Türk yükseköğretim sistemindeki kazanımlara eş değer olup olmadığını tespit etmeye yöneliktir. HMGS ise ülkemizdeki hukuk fakültelerinden mezun olanların veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında hukuk öğrenimini tamamlayıp Kurulumuzca adlarına denklik belgesi düzenlenmiş ilgililerin avukatlık stajına veya hâkimlik, savcılık ve noterlik gibi belirli mesleklere kabulü için meslek icra mevzuatı gereğince aranan bir mesleki ön eleme sınavıdır. Türk hukukunun kendine has mevzuat ve sistematigi dikkate alındığında, yurt dışında eğitim alan bir adayın Türk hukuk müfredatına denkliğini teyit etmek kamu düzeni ve hakkaniyet gereğidir. Dolayısıyla akademik denklik aşaması ile mesleğe kabul aşamasının ayrı değerlendirilmesi ölçülülük ilkesine uygun kabul edilmektedir.

4. Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi gereğince meslek icrası kanunla düzenlenen alanlarda denklik değerlendirmesi yapılırken meslek mevzuatı ve Kurul kriterleri birlikte işletilmektedir. STS/SYBS uygulamaları doğrudan diploma denkliğinin akademik eş değerliğini belirleyen bağımsız bir ölçüm

mekanizması olduğundan, bu sürecin kaldırılarak tek başına mesleki giriş sınavı olan HMGS'nin esas alınmasına yönelik mevzuat değişikliği gündemde bulunmamaktadır.

5. Kurulumuza yapılan diploma denklik başvuruları, Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği hükümleri gereğince ilgili komisyon ve kurullar tarafından münferiden değerlendirilmektedir. Yönetmelik'in 7'nci maddesinin üçüncü fıkrası gereği mezun olunan programın, Türk yükseköğretim sistemindeki eş değer programa göre temel kazanımlar, eğitim öğretimin dili, niteliği, teorik ve uygulamalı dersler, staj ve projeler bakımından yetersizliğinin Bilim Alanı Danışma Komisyonları ve/veya yükseköğretim kurumlarının görüşleri dikkate alınarak anlaşılması halinde sınav, staj, klinik pratik, ders tamamlama veya proje gibi uygulamalardan bir ya da birkaçına tabi tutulabilir. Yine aynı Yönetmelik'in 7'nci maddesinin beşinci fıkrası "*Türkiye 'de başarı sıralaması şartı aranan tıp, diş hekimliği, eczacılık ve hukuk programlarından alınan diplomaların denklik başvurularının değerlendirilmesinde, yükseköğrenime başlanılan yıl Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenmiş olan sıralama kuruluşları tarafından yapılan dünya üniversite sıralamalarının en az ikisinde ilk binde yer alan üniversitelerden mezun olanların denklik başvuruları kabul edilir ve münferiden inceleme yapılır ve inceleme sonucunda kişilere almış oldukları dersler, uygulamalar ve projeler gibi hususlar göz önünde tutularak SYBS işlemleri gerektiren kararlar alınabilir.*" hükmünü haizdir.

6. 20.10.2023 tarihli yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girmesinden bu yana yabancı dil belgesine yönelik geriye dönük herhangi bir uygulama tesis edilmemiştir. Söz konusu yönetmelik değişikliği sonrasında yapılan denklik başvurularında, öğrenim görülen dilde dil belgesi talep edilmekte ve başvuru tarihinden itibaren 2 (iki) yıl içinde ilgili belgenin Kurulumuza ibraz edilmemesi halinde, anılan Yönetmelik'in 7'nci maddesinin altıncı fıkrasının (f) bendi uyarınca başvurularının reddedileceği hususu başvuranlara tebliğ edilmektedir. Bununla birlikte söz konusu değişiklik sonrasında Kurulumuza Hukuk alanında başvuru yaparak talep edilen dil belgesini süresi içerisinde ibraz etmemesi nedeniyle denklik başvurusu reddedilen "47" denklik başvuru dosyası bulunmakta olup Kurulumuza başvurarak ilgili belgenin ibrazı halinde başvuranların denklik dosyaları yeniden incelemek üzere değerlendirmeye alınmaktadır.